

สรุปเนื้อหาการประชุมทางวิชาการหรือการหารือความร่วมมือกับต่างประเทศ

กลุ่มภารกิจ : การปกครองและการรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อย

1. ชื่อการประชุม/หัวข้อการหารือ

Stockholm Security Conference on Secure Cities

2. สถานที่

กรุงสตอกโฮล์ม ราชอาณาจักรสวีเดน

3. วันที่

13 – 18 กันยายน 2559

4. สรุปเนื้อหา

4.1 H.E. Mr. Urban Ahlin ประธานรัฐสภาแห่งราชอาณาจักรสวีเดน H.E. Ms. Karin Wangård นายกเทศมนตรีกรุงสตอกโฮล์ม Mr. Dan Smith ผู้อำนวยการสถาบัน SIPRI และ Mr. Ted Berger ผู้แทนของนายกเทศมนตรีนครชิคาโก กล่าวระหว่างพิธีเปิดการประชุมเมื่อวันที่ 15 กันยายน 2559 แสดงความขอบคุณผู้เข้าร่วมการประชุมที่ได้เดินทางมาจากหลายประเทศ ซึ่งส่วนใหญ่มาจากประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรป การประชุมครั้งนี้จัดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์สำคัญคือ เพื่อเป็นเวทีให้ผู้บริหารเมือง ผู้แทนจากภาคธุรกิจ และนักวิชาการ ได้หารือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประเด็นการสร้างเมืองปลอดภัย เนื่องจากปัจจุบันประชาชนที่อาศัยอยู่ในเมืองมีจำนวนเพิ่มขึ้น ขณะที่พื้นที่เมืองก็เป็นจุดที่มีความอ่อนไหวต่อภัยต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นภัยธรรมชาติหรือภัยจากมนุษย์ ดังนั้น การเก็บรวบรวมและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างผู้บริหารเมืองและหน่วยงานด้านความมั่นคงจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อกระบวนการกำหนดนโยบาย และการตัดสินใจของผู้บริหารเมืองในการสร้างเมืองปลอดภัย

4.2 การประชุมใหญ่ในวันที่ 15 กันยายน 2559 หัวข้อ Identifying challenges for urban security มีผู้เข้าร่วมประชุม ได้แก่ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงความมั่นคง ประเทศคอซอวอ ผู้แทนจากกลุ่มบริษัท Chertoff ผู้แทนจากสถานเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาประจำราชอาณาจักรสวีเดน และผู้อำนวยการองค์การบริหารสถานการณ์ฉุกเฉินของสวีเดน (MSB) ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านการสร้างเมืองปลอดภัยว่าจะต้องดำเนินการใน 2 ด้าน คือ การปราบปรามและการป้องกัน ในด้านการปราบปรามนั้น ผู้อภิปรายเห็นพ้องว่าจะต้องมีการดำเนินการใน 4 ลักษณะ คือ 1) การหาข่าวและกระบวนการแจ้งเตือนล่วงหน้า 2) การตอบสนองต่อสถานการณ์อย่างรวดเร็ว 3) การให้ข้อมูลแก่ประชาชนเกี่ยวกับการเตรียมพร้อมรับมือหากเกิดสถานการณ์ และ 4) การใช้มาตรการเชิงป้องกันเพื่อยับยั้งความพยายามที่จะสร้างภัยคุกคาม โดยเฉพาะในการก่ออาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ (cyber crime) สำหรับการป้องกันการเกิดเหตุร้ายนั้น ที่ประชุมเห็นว่าการสร้างเครือข่ายเมืองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับภัยคุกคามในรูปแบบต่างๆ และวิธีการตอบสนองในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันจะเป็นประโยชน์อย่างสูงต่อการวางแผนของรัฐบาลของแต่ละประเทศ เช่น กรณีของสหรัฐอเมริกา ได้ใช้กรอบความสัมพันธ์เมืองพี่เมืองน้องระหว่างนครชิคาโก สหรัฐอเมริกา และเมืองโกเธนเบิร์ก ราชอาณาจักรสวีเดน ซึ่งมีความคล้ายคลึงกันในเชิง

ประชากรและสภาพสังคม เป็นช่องทางในการแลกเปลี่ยนและเรียนรู้เกี่ยวกับความเป็นไปได้ที่จะเกิดปัญหา และการประเมินสภาพปัญหาที่เป็นผลมาจากการพัฒนาเมือง เป็นต้น

4.3 การประชุมกลุ่มย่อย Fireside Chat มีการอภิปรายใน 3 หัวข้อ ดังนี้

4.3.1 หัวข้อ Implementation of UN Sustainable Development Goal (SDG)

11 มีผู้อภิปรายจาก Jakobs University Bremen ผู้แทนจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประเทศ คอสตาริกา ผู้แทนจาก National Network for Safe Communities at John Jay College ผู้แทนจาก MISTRA Urban Futures ผู้แทนจากกรุงซานโฮเซ ประเทศคอสตาริกา ที่ประชุมให้ความสำคัญกับการ สร้างความสามัคคีในสังคม (social cohesion) เพราะจะเป็นเครื่องมือไปสู่ความไว้วางใจและ นำไปสู่การสร้าง ความมั่นคงปลอดภัยอย่างยั่งยืนตามวัตถุประสงค์ของ SDG 11 โดยต้องดำเนินการใน 3 แนวทาง คือ การสร้างความสัมพันธ์แนวนอน (horizontal relation) เป็นการจัดกิจกรรมเชื่อมโยงและสานสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มต่างๆ ทำให้เกิดเครือข่ายทางสังคม การสร้างความสัมพันธ์แนวตั้ง (vertical relation) คือ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มและเครือข่ายทางสังคมกับเจ้าหน้าที่ภาครัฐ และการสร้าง ทรัพยากรร่วม (common goods) คือ การสร้างความรู้สึกร่วมกันสามัคคี ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม และความรับผิดชอบต่อสังคม

4.3.2 หัวข้อ Gender, Resources and Violence มีผู้อภิปรายจาก Beirut Madinati Municipal Program ผู้แทนองค์กร Oxfam ผู้แทน Imperial College London ผู้แทนองค์กร SPIDER (Swedish Program for ICT in Developing Regions) ที่ประชุมเห็นว่าเหตุการณ์ความรุนแรงมักมี สาเหตุจากการแบ่งแยกและกีดกันไม่ให้อาสาสมัครเข้าถึงทรัพยากรที่สำคัญทางสังคม รวมถึงการจำกัดสิทธิ เสรีภาพของประชาชน ดังนั้น การนำแผนงานไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าถึงทรัพยากรต่างๆ ได้ อย่างเท่าเทียมจึงเป็นสิ่งสำคัญ โดยที่ประชุมได้เสนอแนะให้ดำเนินการใน 3 แนวทาง ได้แก่ การสร้าง กิจกรรมให้ทุกคนในชุมชนได้มีส่วนร่วม การมีปฏิสัมพันธ์กับชุมชนข้างเคียง และการจัดทำแผนการสื่อสาร กับประชาชน โดยเน้นช่องทาง social media

4.3.3 หัวข้อ Combating Radicalization มีผู้อภิปรายจาก Queens University Belfast ผู้แทนจาก Peace Research Institute Frankfurt (PRIF) และผู้แทนจาก University of Belgrade ผู้อภิปรายเน้นปัญหาที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรปที่เป็นผลมาจากผู้อพยพ (migrants) ชาวมุสลิมหัว รุนแรง (jihadist) ที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเครือข่ายมุสลิมหัวรุนแรงในประเทศซาอุดีอาระเบียมักก่อเหตุ ขึ้นบ่อยครั้งทำให้มีผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก การลดความเสี่ยงที่จะเกิดกลุ่มมุสลิมหัวรุนแรง ดังกล่าวอาจทำได้ ใน 4 ขั้นตอน คือ 1) การลดภัยคุกคามร่วม (common threat) 2) การทำความเข้าใจ สังคมมุสลิม 3) การสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับกลุ่มชาวมุสลิม และ 4) การมีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มชาวมุสลิมให้ มากขึ้น การดำเนินการในทุกขั้นตอนนี้จะต้องเป็นไปโดยปราศจากการใช้ความรุนแรง เปิดช่องทางให้ทุก ฝ่ายที่เกี่ยวข้องสามารถมีส่วนร่วมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน จึงจะลดการปลุกปั่นให้เกิดกระแสการใช้ ความรุนแรงลงได้

4.4 การประชุมกลุ่มย่อย Deep Dive ผู้อภิปรายประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานด้าน การรักษาความปลอดภัยระดับชาติและนานาชาติ รวมถึงสถาบันการศึกษา อาทิ Interpol, Centre for Trust Peace and Social Relations และมหาวิทยาลัย Coventry เป็นต้น หัวข้อในหัวข้อ Promoting Safe and Secure Public Space: Security at Mass Public Events โดยผู้อภิปรายได้ร่วมแบ่งปัน ประสบการณ์ด้านการรักษาความปลอดภัยระหว่างการจัดงานนานาชาติขนาดใหญ่ เช่น การแข่งขันกีฬา

โอลิมปิก ณ กรุงลอนดอน การจัดงานแสดงสินค้านานาชาติ การจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลยูโร 2016 โดย
สรุปสาระสำคัญด้านการรักษาความปลอดภัยได้ดังนี้

4.4.1 การรวบรวมข้อมูลเพื่อประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งรวมถึงลักษณะของงานที่
จัด สถานที่ และกลุ่มผู้ที่จะมาเยือน เพื่อจัดทำแผนป้องกันเหตุร้ายและแผนการรักษาความปลอดภัยที่
รัดกุม ตลอดจนการวางแผนการจัดเตรียมสถานที่และกิจกรรมของงานโดยคำนึงถึงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น

4.4.2 การสื่อสารและทำความเข้าใจระหว่างผู้เกี่ยวข้องตั้งแต่ระยะแรกของการวางแผน
แผนการจัดงาน ในประเด็นความเสี่ยงและการรับมือต่อความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ รวมถึงการสร้าง
เครือข่ายความร่วมมือและการซึ่กซั่มความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4.4.3 การนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการรักษาความปลอดภัยได้อย่างเหมาะสมตาม
สถานการณ์ และการประเมินผลการรักษาความปลอดภัยหลังการจัดงาน เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการ
รักษาความปลอดภัยสำหรับงานในอนาคต

4.5 การประชุมกลุ่มย่อย Topic Workshop: Counterterrorism เป็นการอภิปรายเกี่ยวกับ
การต่อต้านการก่อการร้าย โดยผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการจากองค์การและสถาบันการศึกษาวิจัยด้านความ
มั่นคงนานาชาติ อาทิ ผู้แทนจาก NATO (North Atlantic Treaty Organization) ผู้แทนจาก The
Chertoff Group รวมถึงอดีตที่ปรึกษาด้านตะวันออกกลางของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม สหราชอาณาจักร เป็นต้น มีสาระสำคัญในการอภิปรายคือ การก่อการร้ายในปัจจุบันสามารถแบ่งได้เป็น 2
รูปแบบหลัก ได้แก่ การก่อการร้ายแบบการวางแผนเป็นเครือข่าย (coordinate attack) และการก่อการ
ร้ายโดยผู้ปฏิบัติการเดี่ยว (lone wolf attack) ซึ่งการก่อการร้ายแบบหลังมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นดังจะเห็น
ได้จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในยุโรปและอเมริกา

ผู้อภิปรายมีความเห็นตรงกันว่า ปัจจัยที่สำคัญในการป้องกันและรับมือกับการก่อการร้ายคือ
ประสิทธิภาพด้านการข่าว และความสามารถและการฝึกฝนการจัดการสถานการณ์ของบุคลากรด้านความ
ปลอดภัยและการรักษาชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนที่เกี่ยวข้อง การสร้างความตระหนักรู้ถึงความเสี่ยง
ของการเกิดเหตุร้ายในหมู่ประชาชน โดยเน้นการดำเนินชีวิตประจำวันตามปกติและไม่หวาดกลัวจนเกินไป
การประเมินความเสี่ยงและการสร้างความเข้าใจกับทุกภาคส่วนโดยเน้นการให้ความร่วมมือตามบทบาท
หน้าที่อย่างเป็นระบบ ตลอดจนการให้ข้อมูล ความรู้ ความเข้าใจที่มีในการออกแบบแผนการรับมือกับการ
ก่อการร้าย และมีการประเมินผลการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

5. การดำเนินงานต่อเนื่อง

สาระของการประชุมฯ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนและการปฏิบัติงานด้านความ
ปลอดภัย สอดคล้องกับนโยบายการสร้างมหานครแห่งความปลอดภัย จึงได้นำเรียนผู้ว่าราชการ
กรุงเทพมหานครทราบ และแจ้งสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและสำนักเทศกิจเพื่อเป็นข้อมูลต่อไป

6. ผู้รายงาน

นางรสสุคนธ์ ชาติประเสริฐ

นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการ กลุ่มงานต่างประเทศ 2

กองการต่างประเทศ สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร

โทรศัพท์ 0 2224 8177